

obsah činnosti, a věta druhá poznačení činnosti.

Autor nemůže tedy a nesmí vytýkati osnově nějaké rozšiřování působnosti notářů po této stránce, neboť osnova zachovává tu prostě dosavadní status, který se osvědčil dlouholetým svým trváním. Postačí snad autorovi, cituje-li z literatury nejproslulejší dílo: Emi. Ott: »Rechtsfürsorgeverfahren« strana 138: »Chce-li účastník řízení nesporného použití zástupce, slouží mu k tomu účelu nejen advokát (§ 8. adv. ř.) a notáři (§ 5. not. ř.) pro toto řízení stejnoměrně autorisovaní, nýbrž i obecní zmocněnci.

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

Tvrdí-li dědicové, že některé součástky pozůstalosti nemají ceny (na př. válečné půjčky), jest je sice ponechatí resp. uvéstí v místopřísežném seznání jmění ale s poznámkou, že dle udání dědiců jsou bezcenné.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 23. října 1923 R I 866/23. Zemský soud v Praze A 4/19.)

Dle § 114 nesp. pat. ze dne 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. jsou dědicové povinni o místopřísežném seznání jmění sepsati pouze veškeré součástky pozůstalostního jmění po způsobu inventáře a správnost svých údajů na místě přísahy vlastnoručním podpisem stvrditi.

Naproti tomu ocenění předmětů, v místopřísežném seznání jmění uvedených, děje se jen k účelům poplatkovým a není-li dědici správně uvedeno, nebo jsou-li předměty označené jako bezcenné označeny, jest věcí úřadu poplatky vyměřujícího, aby případně hodnotu takového pozůstalostního jmění podle zvláštních předpisů poplatkového zákona dal zjistiti.

Jestliže se tedy dědicové dohodli, že v místopřísežném seznání jmění udaná hodnota válečných půjček má býti vypuštěna, poněvadž toho času je pokládají za bezcenné, dlužno návrhu jejich na opravu udané hodnoty vyhověti, zvláště když v místopřísežném seznání jmění výslovně navrhli, aby hodnota těchto válečných půjček byla zjištěna poplatkovým úřadem dle § 51. zákona z 9. února 1850 č. 50 ř. z. soudním odhadem.

Správnou je tedy, aby v místopřísežném seznání zůstaly, jako součást pozůstalostního jmění, ale s vypuštěním hodnot, ovšem s uvedením, že dle tvrzení dědiců jsou bezcenné.

Kasper.

Majitel nemovitosti jest oprávněn žádati za knihovní poznámku pořadí pro jakýkoli dluh nikoli jen pro zápůjčku. (§ 53 kn. zák. nové znění.) (Rozhodnutí nejvyššího soudu z 9. října 1923 Ro I 49/23, Krajský soud v Litoměřicích Cg I 13/22.)

Na žalobu o dodržení rukojemské smlouvy o 2,000.000 Kč změnil nejvyšší soud nižší rozsudky, jimiž byli žalovaní odsouzeni k zajištění vkladem práva zástavního, v ten rozum, že byli uznáni solidárně povinnými, svoliti k poznámce pořadí s účinkem na dobu jednoho roku pro kauční pohledávku žalobkyně do výše 2,000.000 Kč na realitách v rozsudku první stolice uvedených.

Důvody: Nelze přisvědčiti názoru nižších stolic, že poznámka pořadí pro kauční hypotéku není po zákonu přípustna. Podle svého starého znění připouštěl ovšem § kn. ř. jen poznámku, že vlastník chce půjčku učiniti, a nebyla by tedy podle tohoto znění poznámka pořadí pro dluh ze záruky, o který zde jde, přípustna. Původní znění § 53 kn. z. bylo však § 44 čís. nař. z 19. března 1916 č. 69 ř. z. změněno a jest nyní majitel oprávněn žádati knihovní poznámku, že chce poskytnouti právo zástavní pro dluh, jehož výši jest udati. Knihovní poznámka pořadí není tedy nyní obmezena na zápůjčky, nýbrž přípustna pro jakýkoli dluh, tedy též pro dluhy z rukojemství, o který tu jde. Poněvadž dle smlouvy rukojemské se zajištění má státi poprvé poznámkou pořadí — a o první zajištění nyní jde — a poněvadž zajištění poznámkou pořadí jest, jak řečeno, po zákonu možné, má žalobkyně nyní jen právo na zajištění o této formě.

Bylo proto dovolání vyhověno jen částečně, jako shora vytčeno.

Přes tento částečný úspěch byla žalovaným uložena náhrada všech útrat neboť ve věci podlehlí, když způsob, jakým má se dáti zajištění, byl významu podřadného. Kasper.

»Stavební a bytové družstvo«, vytknuvši si za účel »opatřovati byty a nabývání domů členům z vrstev méně zámožných«, sleduje účel § 1 zák. z 9. dubna 1873 č. 70 ř. z. aniž se tím činí rozdíl mezi členy.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 10. října 1923 R I 73/23. Obchodní soud v Praze Firm. 10.528/23.)

Vrchní soud zamítl rekurs finanční prokuratury proti povolení zápisu »Stavebního a bytového družstva X« do společenstevního rejstříku, v němž uplatňován byl důvod, že není tu prý účel, jaký má na mysli § 1. zák. z 9. dubna 1873 č. 70 ř. z.

Nejvyšší soud dovolací stížnosti finanční prokuratury nevyhověl. Důvody:

Ustanovením § 1. stanov, že účelem družstva jest opatřovati byty a umožňovati nabývání vlastních domů členům, pokud náležejí k vrstvám obyvatelstva méně zámožným, nebyl, jak stěžovatelka se domnívá, zákon nijak porušen.

Ustanovení toto odpovídá naopak, jak již rekursní soud správně vyvodil, úmyslu zákona z 9. dubna 1873 č. 70 ř. z. Stanovy nečiní žádného rozdílu mezi členy družstva, poskytující všem stejných práv.

Zvláštního vymezení pojmu »vrstev méně zámožných« ve stanovách netřeba, když dle § 17 stanov vyhrazeno představenstvu, aby přijímalo členy a tím i samostatně řešilo otázku, zda přihlásivší se náležejí k okruhu osob, jež § 1 stanov má na mysli.

Vymezení toto nebylo by všeobecně ani možné, poněvadž u každého jedince přicházejí v úvahu jeho zvláštní, osobní poměry, které určují mez jeho zámožnosti.

Nelze tedy ve zmíněném ustanovení shledávati ani porušení předpisu § 5 zák. z 9. dubna 1873 č. 70 ř. z.

Neodůvodněnou dovolací stížnost bylo tedy zamítnouti. Kasper.

Usnesení společnosti s r. obm. na trvalém a úplném zastavení své činnosti ohledně předmětu svého podniku neznamena zánik neb zrušení společnosti samé a proto není tím ještě oprávněn naříditi jí opověď zrušení a likvidace.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 3. října 1923 R I 737/23. Obchodní soud v Praze firm. 6856 a 7333/23. Vrchní soud zem. R IV 359/23.)

Společnost s r. obm. usnesla se na trvalém a úplném zastavení své činnosti ohledně předmětu svého podniku a opověděla to rejstříkovému soudu.

Rejstříkový soud vybídl na to jednatele společnosti, aby do 8 dnů opověděli zrušení a likvidaci společnosti.

Rekursu proti tomuto usnesení rejstříkového soudu soud rekursní nevyhověl.

Dovolací stížnosti bylo ale nejvyšším soudem vyhověno a změnou naříkaného usnesení soudu rekursního byl příkaz soudu rejstříkového společnosti daný zrušen.

Důvody: Usnesením nižších soudů byl zřejmý porušen zákon v § 84. zák. ze dne 6. března 1906 č. 58 ř. z.

Jde tu patrně o předpis čís. 2 § 84. tohoto zákona, dle něhož společnost se zrušuje usnesením společníků, ku kterému je třeba notářského osvědčení.

Soud rejstříkový, dozví-li se, že nastaly skutečnosti společnost zrušující, jest zajisté oprávněn vyzvati jednatele, aby mu podal oznámení o zrušení jejím (§ 88. cit. zák.), ale neprávem spatřují nižší soudové v opovědi společnosti ze dne 5. května 1923 firm. 6856 důvod zrušovací. Společnost usnesla se na trvalém a úplném zastavení své činnosti ohledně předmětu svého podniku (viz § 3. stanov), není usnesením tím oproti nikomu vázána, může své usnesení opět změnit, může však také usněst se na změně předmětu podniku (§ 50. odst. 3. cit. zák.) a nelze jmenovitě souhlasiti s právním názorem rekursního soudu, jenž uvedené usnesení stěžovatelky klade na roveň zániku společnosti, která přece, i kdyby zde bylo usnesení o jejím zrušení a nastala likvidace, trvá jako právní subjekt dále až do skončení likvidace (§ 92. cit. zák.).

Ostatně ani soud rejstříkový ve svém usnesení netvrdí, že tu jsou nebo nastaly skutečnosti společnost zrušující, nýbrž jen usuzuje z obsahu opovědi, že by zde mohly býti, což ovšem nikterak příkaz neodůvodňuje.

Poněvadž důvody zrušovací jsou v § 84. cit. zák. výslovně uvedeny, předpisy §§ 86. a 87. téhož zákona zde v úvahu nepřicházejí a ve stanovách žádné jiné důvody zrušovací nejsou obsaženy, bylo zřetelem k tomu, že dle § 16. čís. patentu z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. mimořádný dovolací rekurs je opodstatněn, rozhodnuto, jak uvedeno. Kasper.

Rozhodnutí nejvyššího správního soudu ve věcech finančních.

Poplatky dědické: Bylo-li původně na základě testamentu vloženo vlastnické právo k velkostatku pro děti a doživotní užívání pro matku, později však změněn na podnět pozůstalostního soudu zápis na vlastnictví pro matku s omezením substitučním pro děti, nelze při prodeji velkostatku se souhlasem substitutů a rozdělení kupní ceny mezi matku a substituty předepsati substitutům dědické poplatky z důvodů předčasného zániku substituce, když právo k opravě původní výměry dědických poplatků bylo promlčeno.

(Nález ze dne 6. června 1922 č. 7941.)

Významné prohlášení: Bylo-li na touž pohledávku vydáno dvojitý významné prohlášení, jest platit poplatek z obou listin.

(Nález ze dne 16. června 1922 č. 8475.)

Poplatky dědické: Pohledávka švakra zůstavitelova může býti prokázána jen listinou odpovídající § 21. prov. nař. č. 397/1915.

(Nález ze dne 16. června 1922 č. 8476.)

Nemovitostní poplatek: Nutnost slyšení poplatníka o skutečnostech rozhodných pro otázku, zda jde o příslušenství nemovitosti.

(Nález ze dne 23. června 1922 č. 8918.)

ZE DNE.

Vzácné jubileum. President notářské komory Králové-Hradecko-Chrudimské pan Eduard Pinz, druhý místopředseda našeho Spolku, slaví tyto dny 70leté narozeniny.

Přejeme jubilantu, jenž jest ještě v plné síle životní, aby ještě dlouhá léta mohl věnovati se práci ve prospěch našeho stavu, jehož vynikajícím členem a ozdobou jest.

Pokoutnictví. Vláda zamýšlí vydati nový zákon proti pokoutnictví, jež jak známo vzrůstá se měrou netušenou. Dnes oddávají se pokoutnictví nejen kanceláře sprostředkovatelské, ale i různé peněžní ústavy a jich úředníci a mnozí naši kolegové mohli by zajisté ze své zkušenosti vypravovati případy, kde všude a kým pokoutnictví se pěstuje.

Vláda v této věci vyžádala si posudky od presidií vrchních soudů, nejvyššího, jakož i od advokátních a notářských komor. Posudek notářské komory pražské vyzněl v návrh, aby vydán byl nový zákon proti pokoutnému sepisování listin a podání soudních i podání a stížností ve věcech politických i finančních, a aby za pokoutnictví bylo pokládáno každé zřizování takovýchto listin a podání od osoby, jež k tomu oprávnění neobdržela, nlehdě k tomu, obdržela-li úplatu čili nic. Dále, aby tresty na pokoutnictví byly zvýšeny a při opakování přestupků vyměřovány byly tresty na svobodě, aby dále peněžním ústavům neb jiným korporacím bylo zákonem zakázáno sepisovati listiny a podání, aby dále dožadáno bylo ministerstvo vnitra, aby neschvalovalo stanovy společností, které mají za předmět též sepisovati listiny a podání neb prováděti jiné práce právnícké a konečně, aby vydán byl zákon o nuceném signování tabulárních podání advokátem i notářem podle návrhu, který svého času předložila ministerstvu spravedlnosti advokátní komora s notářskou komorou pražskou.

Provádění knihovních pořádků při přidělech Státního Pozemkového úřadu. Advokátní komora pražská s notářskou komorou pražskou intervenovaly svými předsedy u Státního Pozemkového úřadu a docílily toho, že zásadně bylo přislíbeno, že vyhotovování přidělových listin a sepisování knihovních návrhů bude svěřeno advokátům a notářům. Dosud nestalo se vyjednání o výši odměny, což však lze očekávati v nejbližších dnech.

Věc ta jest veliké důležitosti pro stav advokátní i notářský i bude zejména na našich příslušnících, aby ukázali svou zdatnost a zhostili se čestným způsobem této důvěry na ně

vznesené. Bude to míti pro ně i význam materiální, což lze tím více vítati, poněvadž následkem snížení našeho tarifu měrou tak horentní jako se stalo, zisky mnohých notářských kanceláří tak se ztenčily, že sotva postačí na krytí režie.

Vyrovnací správcové. Akci stavu advokátního a notářského dlužno děkovati, že ministerstvo spravedlnosti slíbilo učiniti nápravu ohledně jmenování vyrovnacích správců. Poměry nynější jsou na dále neudržitelné. Zejména pražské sborové soudy uvykly si jmenovati vyrovnacími správci pouze laiky, kteří vypěstovali z této funkce zcela novou živnost, nepodléhající žádné dani. Jsou mezi nimi osoby, které udržují celé kanceláře a jejichž příjmy roční jdou do statisiců, co zatím valná část advokátů i notářů pražských živoří, ačkoliv přece správcovství zahrnuje v sobě práce právnícké a předpokládá znalost práva, kterého se ovšem nynějším správcům nedostává. Jest již nejvyšš na čase, aby těmto poměrům, které nejsou ničím jiným, nežli sankcionovaným pokoutnictvím, byla učiněna přítrž.

Zpráva o březnové schůzi Pražského odboru spolku notářů československých.

Den 29. března 1924 byl svátkem pro členy spolku a jimi uvedené hosty.

Profesor dr. Emil Svoboda, jenž s redakční radou řídí náš časopis České Právo, přednášel o filosofii Platonově.

Přednáška ta shromáždila velký počet účastníků, zblízka i z dále. Posluchači odměnění byli neobyčejně poutavým a krásným rozbozem filosofie Platonovy.

Pan profesor Svoboda má skvělý dar, že věci i odlehle praktickému právníku dovede podati živě a přímo plasticky. Nemůže býti úkolem této noticky podávati myšlenkový obsah celé přednášky. Posluchači, kteří znají p. profesora Svobodu jako právníka, viděli tu jinou stránku jeho skvělého ducha. Pan předsedající dr. Čulík dal výraz naší radosti nad tím, že pan profesor Svoboda uvolil se v našem spolku přednáseti a poděkoval slovy velmi vřelými za požitky, jež svým posluchačům přinesl. Po přednášce odměněné velmi živým a upřímným potleskem byly řešeny praktické případy, čehož se i p. profesor Svoboda účastnil.

Schůze protáhla se do půl jedenácté hodiny, kdy účastníci tohoto krásného večera se rozešli.

Mezi posluchačstvem byly také dámy našich kolegů.

—ý—

Jmenování. Ministr spravedlnosti jmenoval kandidáta notářství Dra. Bedřicha K o r b a v Litoměřicích notářem v Loktě.

Vyhláška notářské komory v Praze ze dne 29. března 1924 č. 365 n. k.

Kauce notářské.

Notáři, jejichž kauce z poštovní spořitelny vídeňské do poštovního úřadu šekového v Praze přeneseny a za 6% moučnou půjčku byly zaměněny, nechť podají notářské komoře v Praze následující žádost: (Kolku prosto dle t. p. 102 c/a výn. min. fin. z 8. V. 1913 č. 59.284.)

»V úschově Poštovního úřadu spořitelního ve Vídni se nalézající má kauce notářská, pozůstávající z následujících předválečných rent: byla poštovnímu úřadu šekovému v Praze do úschovy odevzdána a k žádosti mé na 6% moučnou půjčku přeměněna, takže záleží nyní z následujících úpisů 6% moučné půjčky:

Poukazuje k tomu, že úpisy tyto mají větší cenu nežli smčněné s nimi předválečné renty, žádám:

1. aby přeměna tato byla schválena,
2. aby zemský soud civilní v Praze poukázal Poštovní úřad šekový v Praze k výplatě kuponů těchto úpisů k mým rukoum.»

Revise občanského zákoníka pro Československou republiku. Z prací komise, pověřené revisi občanského zákoníka pro Československou republiku, byly dosud uveřejněny elaborát subkomitétu pro právo dědické (referent prof. Dr. Emil Svoboda), jako příloha k »Českému Právu« 1921, dále elaborát subkomitétu pro právo obliagační a část všeobecnou (referent prof. Dr. Jan Krčmář), jako příloha k »Právníku« 1921, 1922 a konečně elaborát subkomitétu pro právo věcné (referent prof. Dr. Miloslav Stieber) v létě 1923 nákladem ministerstva spravedlnosti.

Ministerstvo spravedlnosti vydalo nyní zbývající částky, totiž elaborát subkomitétu pro právo rodinné (referent prof. Dr. Bruno Kafka) a subkomitétu pro zvláštní části práva obliagačního a náhradu škody (referent prof. Dr. Egon Weiss).